

**УСТАВ**  
**НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ " ДАНОЪ ВАСИЛЕВ-1925г" село**  
**ЯСТРЕБОВО, община ОПАН, област СТАРА ЗАГОРА**

**ГЛАВА ПЪРВА**  
**ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Народно читалище „Даньо Василев-1925 ” село Ястребово е самостоятелно, независимо, самоуправляващо се културно-просветно сдружение в селото. То се изгражда и работи върху принципа на демократизма, доброволността и автономията.

Чл. 2. В дейността на читалището могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 3. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институции и други обществени организации.

Чл. 4. Читалището може да се сдружава с други читалища на местно и национално равнище за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на ЗНЧ.

Чл. 5. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел и се представлява от Председателя.

**ГЛАВА ВТОРА**  
**ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ**

Чл. 6. Целите и задачите на народно читалище „Даньо Василев-1925г.“ са да задоволява потребностите на населението, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в село Ястребово;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

Чл. 7. Народното читалище:

- а) обогатява културния живот в селото и свободното време на хората;
- б) допринася за окрупняване на знанията и интересите към науката, изкуствата и културата;
- в) създава условия за развитие и изява на творческите способности на младото поколение;
- г) поддържа, обогатява и развива народните обичаи и традиции;
- д) съдейства за издигане културата на труда, бита и отношенията между хората;

е) възпитава в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост.

Чл. 8. / 1 / За постигане на своите цели читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
  2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
  3. организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти чествания и младежки дейности;
  4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
  5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
  6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.
- / 2 / Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предметна на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените в този устав цели.
- / 3 / Читалището не разпределя печалба.
- / 4 / Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество вземзедно или безвъзмездно:
1. за хазартни игри и нощни заведения;
  2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
  3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
  4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

**ГЛАВА ТРЕТА**  
**УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО**

Чл. 9. / 1 / Читалището се учредява от най-малко 50 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредително събрание.

/ 2 / Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
6. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

/ 3 / Читалището може да открива клонове в близки села, в които няма други читалища.

Чл. 10. / 1 / Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на окръжния съд, в чийто район е седалището на читалището.

/ 2 / Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването, пораждаат права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата, сключили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

/ 3 / Вписването на читалището в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към която се прилага:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището, и валидният печат на читалището.

/ 4 / Наименованието на читалището трябва да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване.

/ 5 / Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление. Адресът на читалището е адресът на неговото управление.

/ 6 / Всяка промяна в обстоятелствата, подлежащи на вписване, трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ.

/ 7 / Читалището може да кандидатства за държавна и/или общинска субсидия след изтичането на едногодишен срок от вписването му в публичния регистър на народните читалища и читалищните сдружения към министъра на културата.

/ 8 / Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в регистъра по ал. 7 и уведомява служебно за това кмета на общината, където се намира седалището на читалището.

/ 9 / На читалище, които не е вписано в регистъра по ал. 7, не се предоставя субсидия от държавния и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване.

## **ГЛАВА ЧЕТВЪРТА УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 11. / 1 / Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/ 2 / Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

/ 3 / Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/ 4 / Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 12. / 1 / Кандидатът за член на читалището подава писмена молба до настоятелството, в която заявява желанието си за членство, както и обстоятелството, че е запознат с разпоредбите на устава и ги приема.

/ 2 / Молбата се разглежда и кандидатът се приема за член, ако отговаря на изискванията, на първото заседание на настоятелството, следващо нейното подаване.

Чл. 13. / 1 / Член на читалището може да бъде изключен, когато:

1. не изпълнява задълженията си, произтичащи от устава на читалището;
2. не е плащал членски внос в продължение на 6 месеца.

Чл. 14. Решението за изключване се взема от общото събрание по предложение на настоятелството, при условията на чл. 18, ал. 4 от устава.

Чл. 15. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 16. / 1 / Върховен орган на читалището е общото събрание

/ 2 / Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 17. / 1 / Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителна комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/ 2 / Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 18. / 1 / Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/ 2 / Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събраниято.

/ 3 / Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събраниято се отлага с един час. Тогава събраниято е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/ 4 / Решенията по чл. 17, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/ 5 / Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/ 6 / Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

/ 7 / Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 19. / 1 / Изпълнителен орган на читалището е НАСТОЯТЕЛСТВОТО, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите не трябва да имат помежду си роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

/ 2 / Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. взема решение за назначаване секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

/ 3 / Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.

/ 4 / Редът за свикване на настоятелството, за начина на провеждане на заседанията и за вземането на решенията се определя в Правилника за работата на читалищното настоятелство.

/ 5 / На членовете на настоятелството може да бъде заплащано възнаграждение при условията и по реда, посочени в Правилника за работата на читалищното настоятелство.

Чл. 20. / 1 / Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

/ 2 / Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл. 21. / 1 / Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2. организира текущата основна и допълнителна дейност;

3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

/ 2 / Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 22. / 1 / Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

/ 2 / Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/ 3 / Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/ 4 / При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл. 23. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умислени престъпления от общ характер.

Чл. 24. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

## ГЛАВА ПЕТА

### ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 25. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 26. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл. 27. / 1 / Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях..

/ 2 / Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, бракувани или заменени, само по решение на настоятелството.

Чл. 29. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежи на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 29. / 1 / Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

/ 2 / Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината.

## ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 30. / 1 / Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;
4. е обявено в несъстоятелност.

/ 2 / Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

/ 3 / Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл. 31. Прекратяването и ликвидацията на читалището се извършва по реда, описан в Законът за юридическите лица с нестопанска цел.